

شخصی تابع ارزیابی را محدودش سازد. انجام عملیات ارزیابی می‌باید خارج از حب و غض و تبعیض انجام شود. بدیهی است چنانچه این امر در ارزشیابی کارکنان ملحوظ نگردد توجه جز ایجاد و حس محرومیت و ناکامی در کارکنان و تقلیل بازده کار و کاهش کارآئی چیز دیگری را به دنبال نخواهد داشت.

ارزیابی عملکرد اثربخش

قصد و منظور هر برنامه ارزیابی عملکرد، بهسازی کارکنان و بهبود عملکرد آنان است. این هدف از طریق کمک به کارکنان برای انجام بهتر شغل و از طریق توسعه مهارت‌ها و دانش کارکنان برای دستیابی به نیازهای آنی واحد کاری تحقق می‌یابد. به عنوان یک مدیر چنانچه کارزار از طریق افراد انجام دهید (تعريف مدیریت)، سپس به کارکنان با بهره وری بالا حقوق و مزایای مناسب بپردازید، در آن صورت می‌توان گفت که شما احساس خوبی را درباره کاری که آنها انجام داده اند، ایجاد کرده‌اید. آنچه برای یک کارمند مورد انتظار است، این است که بداند چه کاری را و چگونه آن را انجام دهد. در مورد درستی یا نادرستی انجام کار آگاهی کسب کند و در ازای انجام درست کارها پاداش بگیرد. بهسازی کارکنان می‌تواند بایک ارزیابی عملکرد اثربخش اتفاق افتد به خاطر اینکه:

- به مدیر کمک می‌کند تا به کارکنانش بگوید که چگونه کارشان را خوب انجام دهند؛
- به مدیر و کارکنان کمک می‌کند تا وظایف، نتایج و استانداردهای شغلی را به روشنی تشخیص دهند؛
- به مدیر و کارکنان کمک می‌کند تا موافع بهره‌وری شغلی را شناسایی و آنها را حذف کنند؛
- مدیر در کارکنندگان از توانایی‌های کارکنانش به دست می‌آورد؛
- مدیر اطلاعات پیشتری درباره مهارت، تحصیلات و تجارب کارکنان به دست می‌آورد؛
- ارتباطات و روابط بین مدیر و کارکنان را بهبود می‌بخشد.

ارزیابی عملکرد عبارت است از ارزشیابی دوره‌ای عملکرد کاری کارکنان توسط سرپرست بلافصل وی. هر چه کارکنان در فرایند ارزیابی خود مشارکت داشته باشند، روابی و اعتبار و سلامت نظام ارزیابی بیشتر می‌شود. برخی از سازمانها برای ارزیابی کارکنان خود از یک یا

رویکرد

تئوژی‌ای مام در ارزیابی عملکرد منابع انسانی

دکتر سید احمد بیزاز جزايری

چکیده

ارزیابی اثربخش عملکرد منابع انسانی موضوعی است که فکر سیاری از مدیران را به خود جلب کرده است. اغلب آنان به دنبال رویکرد یا راهکار عملی هستند از طریق آن بتوانند عملکرد کارکنان خود را بهبود بخشدید و زمینه های رشد و تعالی را فراهم ساخته و بر مزیتها را قابلیت خود بیفزایند. اثربخشی ارزیابی عملکرد به عواملی از قبل داشت و شناخت مدیران نسبت به روشهای و الگوهای ارزیابی عملکرد، حمایت همه جانبه آنان از برنامه‌های ارزیابی عملکرد، مشارکت دادن کارکنان در برنامه های ارزیابی، بررسی عینی و منصفانه عملکرد کارکنان، تدوین برنامه عملی برای ایجاد راهنمایی‌هایی برای این افراد و زدودن عوامل استرس زا در ارزیابی بستگی دارد. یکی از رویکردهایی که می‌تواند به اجرای اثربخش برنامه های ارزیابی به مدیران کمک کند، رویکرد TEAM است. این رویکرد دارای چهار مرحله فنی، بسط، ارزیابی و نگهداری است. در این مقاله سعی بر آن است به تبیین هر یک از آنها و نکات کلیدی و موثر در برنامه ارزیابی پرداخته شود.

مقدمه

فشارهای محیطی - اجتماعی برای پاسخگویی سازمانها نسبت به عملکردشان، بیشتر از گذشته شده لزوم اجرای مدیریت عملکرد مسئله را باید سازمانها شده است. بدین

- است:
- خاص و قابل اندازه گیری؛
 - واقع بینانه و قابل دستیابی؛
 - مناسب با اهداف و سیاستهای سازمان؛
 - انعطاف پذیر و پاسخگو در بر تغییر؛
 - پیوند اشتن با توسعه؛
 - در قالب واژه های دقیق و مختص نوشته شده باشد؛
 - مورد بررسی قراردادن پیش رفت کار در زمانهای خاص قبل از اینکه کار به اتمام رسد.
- هدفها و استانداردهای شغلی باید برای کارکنان روشن باشد و آنان بتوانند قبل از اینکه بررسی ارزیابی عملکرد رسماً انجام گیرد به هدفهای دست یابند.

(۲) مرحله بسط و گسترش: این مرحله طولانی ترین و حساس ترین مرحله فرایند ارزیابی عملکرد است. موقفيت و اثربخشی برنامه ارزیابی عملکرد به اجرای موفق این مرحله بستگی دارد. مرحله ای است که سرپرستان واقعاً کار سرپرستی را انجام می دهند. آنها مشاهده و نظارت می کنند و باز خورد فراهم می شوند. اشتباہی که اکثر سرپرستان جهت می دهند. اشتباہی که اکثر سرپرستان مرتکب می شوند این است که آنها صبر می کنند تا پایان دوره ارزیابی فرا رسید سپس ارزشیابی عملکرد کارکنان را انجام دهند. در این حالت آنها تلاش می کنند تا رویدادها را به خاطر آورند یا بازارسازی کنند. تحقیقات نشان می دهد که اکثر افراد قادر نیستند حتی بخش کوچکی از رویدادها را حتی بعد از چند ساعت، به خاطر آورند. به هر حال ارزیابی رسمی به مدیرانی نیاز دارد که کار یک کارمند را تا پایان دوره ارزیابی (شش ماهه یا سالیانه) خلاصه کند. نکات مهم را یادداشت کند و آنها را نگه دارد. اشتباہ دیگری که مدیران در ارزیابی مرتکب می شوند این است که روی نکات منفی عملکرد تمرکز می کنند. یک سرپرست اثربخش به مشاهده رفتارهای مشتب و تقویت مستمر آن رفتارهایی پردازد.

(۳) مرحله ارزیابی: چنانچه دوره ارزیابی یکساله است، مدیر بایستی در مورد عملکرد کاری با کارکنانش رسماً سالی یک بار به بحث و گفتگو بشیند. ارزیابی سالیانه باید در برگیرنده خلاصه ارزیابیهای انجام شده در طول سال باشد که به صورت غیررسمی انجام شده است. تکرار

از زیبایی اثربخشی عملکرد منابع انسانی از موضوعاتی است که فکر بسیاری از مدیران را به خود جلب کرده است.

پیچیده ترین و دشوارترین کار مدبیر، ارزیابی کارکنان است که به راحتی نمی توان از کنار آن گذاشت.

هرچه کارکنان در فرایند ارزیابی خود مشارکت داشته باشند، روایی و اعتبار آن بیشتر می شود.

ترکیبی از روشهای متدالوبل مانند مقیاس ترسیمی رتبه ای، چک لیست، درجه بندی، مدیریت بر مبنای هدف و ... استفاده می کنند. به طور معمول از فرم های ساختمند برای سنجش و اندازه گیری رفتارهای شغلی افراد و ثبت و نگهداری نتایج آن استفاده می کنند. درستی ارزیابی عملکرد مستلزم این است که برای تکمیل فرم های ارزیابی با کارکنان به بحث و بررسی پردازیم. کاربرد فرم ارزیابی عملکرد بخشی از یک سیستم جامع (چرخه مستمر عملکرد) است ولی صرفاً یک شروع یا یک پایان نیست. توسعه برنامه ارزیابی عملکرد از طریق چهار مرحله متمایز زیر انجام می پذیرد. این چهار مرحله تحت عنوان رویکرد T.E.A.M به کار رفته است (اقتباس از راهنمای ارزیابی عملکرد، اداره منابع انسانی ایالات متحده آمریکا، ۲۰۰۲):

- مرحله فنی (T=TechnicalPhase)
- مرحله بسط و توسعه (E=Extended Phase)
- مرحله ارزیابی (A=Appraisal Phase)
- مرحله نگهداری (M=Maintenance Phase).

قبل از تشریح این چهار مرحله توجه به این نکته حائز اهمیت است. فرم های ارزیابی در برنامه ارزیابی عملکرد نباید اطلاعات مربوط به حقوق فرد را در برداشته باشد. بحث پیرامون حقوق فرد به زمان و جای دیگر مربوط می شود. ترکیب موضوع حقوق فرد بالارزیابی عملکرد اثار منفی به دنبال خواهد داشت. هدف از ارزیابی، بهسازی، بهبود عملکرد و دستیابی به تعالی است. این مهم نیاز طریق رهبری، آموزش، مشاوره و موبیگری به دست می آید.

(۱) مرحله فنی: مرحله فنی مستلزم کارکردن با کارکنان به منظور تدوین یک شرح پست روشن، استانداردهای عملکرد شغلی و هدفهای کاری مناسب با بث عملکرد کارکنان است.

شرح پست مشکل از آن دسته از وظایف و مسئولیتیهای خاص برای شغل خاص در یک واحد سازمانی است. اثربخش بودن شرح پست مستلزم در برداشتن وظایف و مسئولیتیهای سرپرستی و نشان دادن میزان زمان مصروفه برای انجام هر یک از آنهاست. جنبه سرپرستی شغل پایستی به طور کامل از روشن تعریف شود. مدیر و کارکنان باید با هم دیگر برای حفظ شرح پست

فعلي خود کار و واقع بینانه آن را در کنند. شرح پست فعلی آنان بایستی قابل فهم و واقع بینانه باشد.

گام بعدی تدوین استانداردهای عملکرد شغلی است. استاندارد عملکرد بیانگر شرایطی است که باعث اجرای رضایت‌بخش شغل می شود. استانداردهای عملکرد شغلی برای مسئولیتیهای یک شغل خاص در شرح شغل تعریف می شوند. این استانداردها در قالب واژه های دقیق و مختص رک نتایج کمیت، کیفیت، شیوه عمل و زمان انجام کار را نشان می دهد تعریف می شوند. به هنگام توصیف نتایج مورد انتظار، از استانداردهای عملکرد استفاده می کنیم.

در گام بعد، تعیین و بیان هدفهای این یک توجه بی همتایی دارد. هر وظیفه ای متفاوت از وظایف دیگر است. هدف گذاری در برگیرنده توسعه وظایف و ارتباط آنها با کارکنان است. مدیر و کارکنان باید نسبت به آنچه که باید انجام دهند در که بهتری داشته باشند، فرست بیشتری برای انجام دادن کارها داشته باشند و ارزیابی بهتری از چگونگی آنچه که آنان انجام داده اند به عمل آورند. کارکنان باید از نحوه سنجش آگاه باشند و بدانند با چه سطحی از کمیت و کیفیت، زمان و هزینه کار خود را انجام داده اند. این شاخصها عملکرد رضایت بخش شغل را نشان می دهد. هدفهای مؤثر دارای خصوصیات زیر

کننده و ارزیابی شونده می‌تواند انجام شود و در مورد میزان تحقق هدفها و انتظارات تعیین شده در ابتدای دوره ارزیابی و قوتها و ضعفهای عملکردی به بحث و بررسی پردازند. به منظور هدایت و رهبری موثر جلسات بررسی عملکرد رعایت نکات مهم زیر لازم به نظر می‌رسد:

۱ - مسائل به عنوان مشکلات نه به عنوان انتقادات مورد بحث قرار گیرند. به عبارت دیگر، مدیریاً دسانزنه باشد تا مخرب بررسی دو جانبی مسائل و راه حلها یاشان موجب بهبود عملکرد می‌شود. انتقاد اثر منفی روی دستیابی به اهداف می‌گذارد. زیاد روی رویدادهای مجزا وقت صرف نکنند و از آنها دوری جویید.

۲ - بررسی ارزیابی عملکرد نباید به عنوان وسیله حمله به شخصیت کارکنان مورد استفاده قرار گیرد. این بر خورد موجب ایجاد حالت تدافعی در فرد شده و نارضایت او را نسبت به فرایند ارزیابی افزایش می‌دهد.

۳ - کارکنان باید به گفتگو و صحبت کردن تشویق شوند. مدیر نباید در بحث، متکلم وحده باشد (نباید منحصراً خودش تنها صحبت کند). به کارکنان اجازه مشارکت بیشتر داده شود تا نسبت به بحث ارزیابی بیشتر احساس رضایت کنند.

۴ - هدفهای ویژه‌ای را برای بهبود عملکرد تعیین کنید.

۵ - فقط در مورد چیزهایی که می‌تواند تغییر یابد بحث کنید. باز خورد زمانی موثر است که موجب تغییر رفتار در شود.

۶ - مدیر باید از به کار بردن اختیار مقام خودداری کند. جلسه‌های در فضای تشکیل شود که طرفین احساس آرامش بکنند و نشان دهند که بحث در مورد پیدا کردن راه حل مسائل است. نه اینکه مدیر فقط در مقام قضاوت نشسته باشد. هدف طرفین بایستی اصلاح و بهبود عملکرد باشنده انتقاد کردن.

نمونه پرسشهایی که در جلسه بحث و بررسی عملکرد می‌توان از آنها استفاده کرد به شرح زیر است:

* چه کاری می‌توانم برای بهتر شدن شغلتان انجام دهم؟
 * چگونه می‌توانم نسبت به عملکردتان باز خورد بخوبیم؟
 * چگونه می‌توانید در انجام کارهای بخشی با

هدف ارزیابی کارکنان، بهسازی، بهبود عملکرد و دستیابی به تعالی است.

یکی از اشباوهای مدیران به هنگام ارزیابی کارکنان این است که بیشتر روی نکات منفی تمکز می‌کنند.

توسعه برنامه ارزیابی عملکرد از طریق چهار مرحله فنی، بسط و توسعه، ارزیابی و نگهداری انجام می‌شود.

این است که مدیر (ارزیابی کننده) فضای محیط مناسبی را برای ارزیابی ایجاد کند. پیشنهادهای زیر به انجام بهتر این گام کمک می‌کنند:
 * بررسی ارزیابی به صورت خصوصی و در محیطی آرام و آسوده با کارمند؛
 * به حداقل رساندن تعلیق در خلال بررسی ارزیابی؛
 * حذف فشار برای خاتمه سریع ارزیابی؛
 * کوشش برای ایجاد یک جودوستانه و آرام.

۴) مرحله نگهداری: این مرحله به منظور حصول اطمینان نسبت به اجرای برنامه ارزیابی انجام می‌شود، و از حساس ترین قسمت فرایند ارزیابی عملکرد است. وجود جو ارتباطات باز و موثر به اجرای اثربخش این مرحله کمک می‌کند. مدیران و سرپرستان مستوی‌لیت نظارت بر میزان پیشرفت برنامه ارزیابی و فراهم ساختن باز خورد به کارکنان را به عنده دارند. نتیجه ارزیابی ممکن است بالاتر پایا بین تراز سطح انتظار باشد. در چنین مواردی سرپرست یا مدیر بایستی نظارت داشته باشد بر اینکه کارکنان چگونه به اهداف عملکرد تعیین شده در دوره ارزیابی دست یافته‌اند. و اینکه چگونه می‌توان برنامه بهبود عملکرد را برای رفتار غیر اثربخش که در مرحله قبل (ارزیابی) تشخیص داده شده به اجرا در آورد. نتیجه ارزیابی به کارکنان در پی نشستی مشترک بین ارزیابی

و مداومت این گفتمان با افراد متفاوت است و بستگی به سطح مهارت‌های آنان، انواع کارهای انجام شده و محیط کاری دارد. بحث و گفتگو باشد در فضایی انجام شود که در آن افراد با آسودگی خاطر به تبادل نظرات و ابراز احساسات در مورد شغل و عملکرد خود پردازنند.

بررسی ارزیابی رسمی بایستی با درنظر گرفتن تمهدات زیر انجام گیرد:

- قبل از اینکه ارزیابی رسمی انجام گیرد، حداقل دو هفته قبل کارکنان در جریان امر قرار گیرند؛
- تعیین هدفهایی که مورد انتظار است. این هدفهای باید دربر گیرنده سیاست کلی سازمان مبنی بر بیهوده عملکرد و اثر بخشی سازمان باشد.
- بررسی سابقه شخصی فرد (تحصیلات، آموختش، تجربه)
- بررسی شرح شغل کارکنان
- بررسی یادداشت‌هایی که درجه عملکرد را نشان می‌دهد. به نحوی که بهترین وجه تعصب، تمایل و طرفداری یک جانبه و شخصی را به حداقل رساند.

● بررسی یادداشت‌ها یا گزارش‌هایی که ممکن است در مورد کارراهه شغلی (career planning) کارمند بصیرت و آگاهی دهد.

● مورد توجه قراردادن چگونگی تامین نیازهای پست سازمانی به نحوی که در شرح پست نوشتۀ شده است.

● اجتناب از «اثر هاله ای». آیا یک ویژگی مطلوب یا نامطلوب فرد روی قضاوت شما ثالثی گذارد.

● درجه بندی کیفیات و نقاط ضعف کارکنان.

● از خودتان پرسید، «آیا توانیها و آموخته های کارمند را بهترین وجه به کار گرفته‌ام؟» «آیا کارمند آمادگی برای پذیرش مستولیت‌های بیشتر و مختلف را دارد؟» «آیا کارمند ارتقا و پیشرفت را موردن توجه قرار می‌دهد؟

● توجه کردن به شرایط غیر معمول، مانند کارکنانی که کارهارا به طور خیلی ضعیفی انجام می‌دهند و شرایط غیرقابل اجتناب دیگری ایجاد می‌کنند.

● انجام تجزیه و تحلیل از آنچه که شما در آن سهیم هستید. توانایی کارکنان را افزایش دهید تا کار خود را بهتر انجام دهند.

● گام بعدی تکمیل دقیق فرم ارزیابی قبل از اینکه بررسی عملکرد شروع شود. نکته خیلی مهم

پردازند. رویکرد T.E.A.M به عنوان راهکار عملی برای اجرای صحیح و اثربخش برنامه های ارزیابی عملکرد تبیین گردید. استفاده از این رویکرد مستلزم داشتن نگرش مثبت و آگاهی کامل نسبت به اهداف و سیاستهای ارزیابی، برخورداری از دانش و شناخت نسبت به فرایند ارزیابی، شناخت دقیق وضعیت فرهنگی و جو سازمانی، ایجاد محیط عاری از فشار و استرس در هنگام ارزیابی، آگاهی از وضعیت سایر نظامهای سازمان (مانند حقوق و دستمزد، ترفيعات، انتصابات، ...) و اعمال حمایتهای مستمر مدیریتی است. همچنین پیاده سازی صحیح و آگاهانه مراحل چهار گانه این رویکرد می تواند خطاهای رایج در ارزیابی عملکرد را به حداقل رساند یا کنترل کند. □

منابع و مأخذ

- ۱- بزار جزایری سید احمد: ارزیابی عملکرد در سازمانها، تدبیر، شماره ۹۸، آذر ۱۳۷۸.
- ۲- بزار جزایری سید احمد: مدیریت عملکرد با تأکید بر ارزیابی عملکرد کارکنان، اولین کنفرانس بین المللی مدیریت، ۸۲، تهران دی ماه ۱۳۸۰.
- ۳- گروه گزارش ماهنامه تدبیر: مدیریت بر مبنای عملکرد فاصله از تئوری تا اجراء، شماره ۱۴۲، اسفند ۱۳۸۲.
- ۴- درویش مهدی و مهین فتووه چی، «اصلاحات درجهت بهبود عملکرده» سازمان امور اداری و استخدامی کشور، ۱۳۷۷.
- ۵- دعایی حبیب الله. مدیریت منابع انسانی، انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۷۴.
- ۶- فتووه چی مهین و همکاران. مجموعه مباحثی پیرامون ارزیابی کارکنان، ناشر سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، ۱۳۷۹.

7-Internet,Appraisal,2002.

8-Robbins Stephen. Management, Prentice, Hall,1994.

9-Singer Marc.Human Resource Management, PWS-Kent Co,1990.

10-Stone Raymond J. Human Resource Management, John Wiley & Sons Australia, 1998.

11- Internet : Performance Appraisal Guideline , Published by Office of Human Resources , February , 2002.

● سید احمد بزار جزایری: دکترای مدیریت آموزشی و مدرس دانشگاه

- زمانی که مدیران هیچگونه آموزشی برای برخوردار بازیابی عملکرد نمایند باشند.

- زمانی که بستر لازم و کافی برای ارزیابی کارکنان فراهم نشده باشد.

- زمانی که به کارکنان باز خورد هدفمند داده نشود.

- و یازمانی که از روشهای سنتی و ایستادستفاده کنند.

ارائه آموزش‌های لازم به مدیران و ایجاد آمادگی در بین کارکنان، دادن باز خورد مناسب به کارکنان و استفاده از روشهای مناسب که بهبود و توسعه انسان را در بردارد و به ارزش، شخصیت و کرامت انسانی توجه دارد. می تواند به افزایش اثربخشی برنامه ارزیابی کمک کند.

توصیه های کاربردی برای مدیران منابع انسانی به منظور ارزیابی اثربخش کارکنان:

۱- هدف از برنامه ارزیابی عملکرد را به روشنی تعریف کنید- یعنی، شما چه چیزی را می خواهید به دست آورید؟

۲- اطمینان حاصل کنید که برنامه ارزیابی، اهداف و فرهنگ سازمانی را در نظر گرفته است؟

۳- اطمینان حاصل کنید که مدیران ارشد و کارکنان درک کاملی نسبت به برنامه دارند و از آن حمایت می کنند.

۴- کارکنان و مدیران در توسعه برنامه ارزیابی مشارکت داشته باشند.

۵- اطمینان دهید که معیارها و روشهای ارزشیابی روشی هستند و با شغل و هدفهای مورد نظر مرتبط هستند.

۶- برای آشنازی مدیران و کارکنان با اهداف برنامه ارزیابی، مسئولیتها و مهارتهای مورد نیاز جلسات آموزشی برگزار کنید.

۷- دستور العمل رسمی تهیه کنید و کارکنان را نسبت به روشهای ارزیابی عملکرد به چالش کشانید تا آنچه نادرست یا نامطلوب است را مورد توجه قرار دهن.

۸- بر میزان تحقق اهداف برنامه کنترل و نظارت مستمر داشته باشید.

۹- در صورت لزوم در ساختار سازمانی، متولی و مسئول برنامه ارزیابی کارکنان را مشخص کنید.

نتیجه گیری

با توجه به مراحل ارزیابی عملکرد و نکات کلیدی هر مرحله، مدیران می توانند به بررسی و ایجاد زمینه های بهبود عملکرد منابع انسانی

قسمت خود تابان بیشتر در گیرشود؟

* احساس تان نسبت به تعداد مسئولیتهایی که به شما تفویض کرده ام چگونه است؟

* به چه آموزش هایی نیاز دارید؟

* علایق کارراهه اینده شما چیست؟

* آیا نغیر یا جایگزینی شغلی را برای خودتان تصور می کنید؟

در مرحله تایید و نگهداری نیز می توان در مورد اهداف و خواسته های مورد انتظار طرفین و اقدامات بهبود بخش در دوره ارزیابی بعدی به توافق رسید.

عواملی که ارزش و اثربخشی ارزیابی عملکرد را فرازیش می دهد به شرح زیر است:

۱- دانش و شناخت مدیر نسبت به شغل کارکنان. مدیر از طریق فرایند ارزیابی در مورد مهارتهای ارزیابی شغلی کارمندان اظهار نظر می کند از این رو بایستی شغل و توانمندی های مورد نیاز شغل را بشناسد. هر چه این دانش و شناخت پیشتر باشد. بررسی عملکرد فرد عینی تر و دقیق تر انجام می پذیرد.

۲- حمایت همه جانبیه مدیر از برنامه ارزیابی و بررسی عملکرد کارکنان. ارزیابی بخشی از شغل مدیر است و وجود سیستم های پویای ارزیابی به مدیر کمک می کند تا اطلاعات موثق و دقیق تر در مورد عملکرد دارفرازه دست آوردویر آن اساس تصمیم گیری و قضاوت کند. از این رو برای پیاده سازی آن حمایت مدیران را می طلبند.

۳- در گیر ساختن کارکنان در بحث و بررسی عملکرد. مشارکت و دخالت دادن کارکنان در فرایند ارزیابی عملکرد سبب آگاهی و شناخت بیشتر آنان نسبت به قوتها و ضعفهای عملکردی خود می شود.

۴- تدوین برنامه های اقدام (actionplan) برای به کار بستن نتایج حاصله از ارزیابی. همان طور که پیشتر اشاره شد، هدف ارزیابی به سازی و بهبود عملکرد کارکنان است و توسعه آنان تصادفی اتفاق نمی افتد. از این رو داشتن برنامه اقدام برای تقویت قوتها و ایجاد زمینه های بهبود برای کارکنان ضروری است. صرف انجام ارزیابی کافی نیست، کاریست نتایج آن نیز لازم است.

۵- زدودن عوامل استرس زا در ارزیابی کارکنان. متأسفانه عواملی از قبیل ذیل موجب استرس و ناخوشایند شدن ارزیابی عملکرد شده است: